

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/26/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4219200189
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4219200189.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Borisa Minksa, v právnej veci (v spore) žalobcu: E. T., nar. XX.XX.XXXX, H. XXX/X, V., v konaní zastúpená: Mgr. Cytia Takács Szalai, advokátka, M. R. Štefánika 6, Komárno, IČO: 42 046 521, proti žalovaným: 1. Y.. K. U., nar. XX.XX.XXXX, N. XXX/X, V. - W. L., 2. Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 12.274,15 eura s príslušenstvom, o odvolaniach žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 15C/2/2019-439 zo dňa 16. januára 2023, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o náhrade trov konania strán sporu (IV.) z r u š u j e a vec v tejto časti v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 11.01.2019 doručenu súdu dňa 14.01.2019 domáhala, aby súd žalované v 1. rade a 2. rade zaviazal zaplatiť žalobkyni spoločne a nerozdielne sumu 12.274,15 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 12.274,15 eura od podania žaloby do zaplatenia.

2. Žalobu odôvodnila tým, že žalobkyňa pri dopravnej nehode dňa 13.01.2016 v čase okolo 7,15 hod. po ceste číslo I/XX v cestnom kilometri XXX,X pred obcou T. utrpela úraz, ktorým jej bolo spôsobené ťažké zranenie vo forme zlomeniny lonovej kosti, zlomeniny krížnej kosti, zlomeniny 2. a 3. krčného stavca s dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní najmenej 6 mesiacov. V trestnom konaní vedenom na tunajšom súde č. k. 3T/139/2016, ktoré bolo skončené trestným rozkazom sp. zn. 3T/139/2016-294 zo dňa 07.03.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.04.2017 a ktorým bola žalovaná v 1. rade uznaná vinnou z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona a odsúdená na trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacom s podmieneným odkladom výkonu trestu a trestom zákazu vedenia motorových vozidiel, bolo preukázané, že túto dopravnú nehodu zavinila žalovaná v 1. rade, ktorá viedla osobné motorové vozidlo zn. C. Z., X.: V. Žalovaná v 1. rade sa plne nevenovala vedeniu svojho vozidla a nesledovala situáciu v cestnej premávke, v dôsledku čoho sa s vozidlom pohybovala rýchlosťou 95 km/h (v úseku s dopravnou značkou obmedzujúcou rýchlosť na 70 km/h) a na klzkom povrchu uviedla vozidlo do šmyku, následne prešla do protismeru, kde sa zrazila s osobným motorovým vozidlom zn. U. S., X.: V., ktoré povolenou rýchlosťou viedla žalobkyňa. Žalobkyňa pred dopravou nehodu vykonávala podnikateľskú činnosť vo vlastnom mene v predmete podnikania „sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu“. Na základe Zmluvy o zabezpečení obchodnej činnosti, uzavretej dňa 15.01.2015 medzi žalobkyňou a obchodnou spoločnosťou PRELINE-SK s.r.o., so sídlom Komenského 22, 945 01 Komárno, IČO: 46 134 280 žalobkyňa sprostredkovala predaj výrobkov predávaných menovanou spoločnosťou. Zmluva o zabezpečení obchodnej činnosti bola uzatvorená na dobu neurčitú. Z údajov z daňového priznania žalobkyne za rok 2015 vyplýva, že základom dane za príslušný rok bolo 4.110,30 eura [t. j. rozdiel medzi príjmami (v sume 8.842,24 eura) a výdavkami (v sume 4.731,94 eura) za rok 2015]. Vychádzajúc z

uvedeného možno konštatovať, že čistý mesačný zisk žalobkyne v roku 2015 predstavuje sumu 342,53 eura (t. j. 4.110,30 eura/12). Z dôvodu pretrvávajúcich zdravotných problémov priamo súvisiacich so zraneniami pri dopravnej nehode dňa 13.01.2016 žalobkyňa stratila možnosť ďalšieho uplatnenia sa v oblasti sprostredkovania predaja výrobkov, pretože uvedená podnikateľská činnosť si vyžaduje mobilitu, neustále cestovanie za potencionálnym klientom a účasť na obchodných rokovaniach. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobkyňa musela dočasne pozastaviť svoju podnikateľskú činnosť ku dňu 14.04.2016 a následne aj zrušiť svoju živnosť dňom 16.02.2017. Od 06.06.2017 žalobkyňa bola uznaná za invalidnú, pretože pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, spôsobený dopravnou nehodou zo dňa 13.01.2016, mala pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Ústredie Sociálnej poisťovne svojím rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X z 25.07.2017 priznalo žalobkyni invalidný dôchodok v sume 272,10 eura mesačne. Od 06.06.2017 žalobkyňa okrem invalidného dôchodku žiadny iný príjem nemá. Základnými predpokladmi pre vznik všeobecnej zodpovednosti za škodu v zmysle ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka sú: 1. protiprávny úkon, 2. vznik škody, 3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody a 4. zavinenie. Protiprávny úkon žalovanej v 1/ rade v danom prípade spočíva v ublížení na zdraví žalobkyne v dôsledku porušenia dôležitých povinností uložených žalovanej v 1. rade zákonom č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V danom prípade škoda na zdraví žalobkyne bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku - motorového vozidla, ktorého prevádzkovateľom v čase dopravnej nehody bola žalovaná v 1. rade. Vychádzajúc z dikcie ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka platí, že žalovaná v 1. rade nesie objektívnu zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla prevádzkou jej motorového vozidla žalobkyni. Pasívna legitímácia žalovaného v 2. rade je daná existenciou poistného vzťahu založeného zmluvou o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Spravidlivému usporiadaniu záväzkových vzťahov vzniknutých zo spôsobenej škody môže zodpovedať len také usporiadanie vzťahov medzi poškodenou a tým, kto škodu spôsobil, pri ktorom dochádza k úplnému odstráneniu ujmy, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodenej. Ušlý zisk je ujmovou spočívajúcou v tom, že u poškodenej (žalobkyne) nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania žalovanej v 1. rade) mohla žalobkyňa dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku dopravnej nehody zavinenej žalovanou v 1. rade. V období od 06.06.2017 žalobkyňa bola invalidná, čiže bola objektívne neschopná zabezpečiť realizáciu svojho záväzku na základe Zmluvy o zabezpečení obchodnej činnosti zo dňa 15.01.2015 vlastnou činnosťou. To, že tento záväzok žalobkyňa nebola schopná naplniť zapríčinila protiprávnym úkonom (ublížením na zdraví) žalovanou v 1. rade. Reálne teda je možné konštatovať, že v dôsledku ujmy na zdraví žalobkyni sa reálne jej majetok v očakávanom rozsahu 342,53 eura mesačne nezväčšil, čo po znížení o sumu invalidného dôchodku (t. j. 272,10 eura mesačne) predstavuje sumu 70,43 eura mesačne. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie žalobkyňa sa domáha voči žalovanej v 1. rade ušlého zisku za obdobie od 06.06.2017 v sume 70,43 eura mesačne. Ušlý zisk žalobkyne za obdobie od 06.06.2017 do 31.12.2018 predstavuje spolu sumu 1.326,43 eura (t. j. sumu 58,69 eura, ako alikvotná časť za mesiac jún 2017 + 18 x 70,43 eura za mesiace júl 2017 až december 2018).

3. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) rozsudkom Okresný súd Komárno ako súd prvej inštancie v spore takto rozhodol:

I. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy vo výške 6.879,03 eura s príslušenstvom z a s t a v u j e.

II. Žalovaní v 1. a 2. rade sú p o v i n n í zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 4.509,50 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.509,50 eura od 11.01.2019 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

III. Súd žalobu v časti o zaplatenie sumy vo výške 885,62 eura z a m i e t a.

IV. Žalobkyňa m á voči žalovanému v 1. a 2. rade právo na náhradu trov konania v rozsahu 83,50 % trov konania.

4. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie v napadnutej časti výroku ohľadne trov strán sporu odôvodnil nasledovne:

4.1. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodoval podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. Žalobkyňa vo svojej žalobe nebola úspešná v časti o zaplatenie sumy vo výške 885,62 eura, ktorá bola zamietnutá. Z uvedeného dôvodu súd žalobkyni priznal voči žalovaným v 1. rade a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 83,5 %.

4.2. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

5. Uvedený rozsudok včas podanými odvolaniami len proti výroku IV. - ohľadom náhrady trov konania strán sporu napadli len žalovaní.

6. Žalovaná v 1. rade žiadala zmenu napadnutého výroku tak, aby súd priznal žalovaným náhradu trov konania v rozsahu 25,62%. Ohľadom odvolacích dôvodov poukázala na ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP, keď v dôvodoch poukázala na nedostatočnosť a nepreskúmateľnosť odôvodnenia napadnutého výroku rozsudku, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď zároveň poukázala na skutočnosť, že hoci (prvoinštančný) súd poukázal okrem § 255 ods. 1 CSP aj na § 256 ods. 1 CSP, má za to, že zodpovednosť žalobkyne za zavinenie do úvahy nebral. Zo žalovanej sumy žalovaná v 2. rade dobrovoľne plnila sumu 55,20 eura a v tejto časti došlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby, ktoré procesne zavinila žalovaná v 2. rade. Na základe námietok žalovanej v 2. rade týkajúcich sa nesprávneho výpočtu straty na zárobku žalobkyňa učinila čiastočné späťvzatie žaloby v časti 6.879,03 eura s 5% ročným úrokom od podania žaloby, teda v časti 6.768,63 eura zastavenie konania procesne zavinila žalobkyňa, nesprávnym vyčíslením straty na zárobku a teda (v tejto časti) úspešní boli žalovaní, teda v zastavujúcej časti by žalovaným patrila náhrada trov konania. Má preto za to, že žalobkyňa nemôže mať nárok na náhradu trov konania v rozsahu 83,5%, nakoľko vo väčšom rozsahu bola neúspešná, vo vzťahu k pôvodnej žalovanej sume bol jej úspech 37,19% a úspech žalovanej 62,81%, celkovo teda boli v konaní úspešní žalovaní v rozsahu 25,62%.

7. Žalovaná (poisťovňa) v 2. rade žiadala napadnutý výrok rozsudku zmeniť tak, aby náhrada trov konania bola priznaná žalovaným v rozsahu 25,62%. Čo do právneho a skutkového odôvodnenia odvolania je odvolanie totožné s odvolaním žalovanej v 1. rade, i keď je vyhotovené a súdu doručené skôr ako odvolanie žalovanej v 1. rade.

8. Žalobkyňa sa k podaným odvolaniam žalovaných nevyjadrila, rovnako sa žalované nevyjadrovali k svojim (totožným) odvolaniam.

9. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti výroku podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť (a vec v zmysle ust. § 391 ods. 1 CSP vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie) z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom - nedostatočným odôvodnením rozhodnutia v napadnutom výroku znemožnil stranám sporu uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva strán na spravodlivý proces, ktorý nedostatok v konaní pred odvolacím súdom napraviť nemožno.

10. Je tomu tak preto, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v napadnutom výroku odôvodnil len veľmi stroho, pričom toto odôvodnenie nedáva odpovede na právne významné odvolacie dôvody žalovaných, keď je jednak neznámy spôsob výpočtu uvádzaného percenta náhrady trov konania a predovšetkým to, ako a prečo posúdil úspešnosť jednotlivých strán v spore s ohľadom na rozhodnutie vo veci samej, v ktorej bolo žalobe čiastočne vyhovené, konanie bolo v časti zastavené a žaloba bola v časti i zamietnutá, čo teda vyžadovalo posúdenie úspechu strán k jednotlivým výrokom rozsudku (I. až III.) a teda komplexné posúdenie úspešnosti strán v spore, čo však z odôvodnenia napadnutého výroku nevyplýva.

11. V ďalšom konaní a novom rozhodnutí preto súd prvej inštancie znova rozhodne o trovách strán sporu, vrátane trov odvolacieho konania, pričom svoje nové rozhodnutie zákonným spôsobom odôvodní tak, aby dávalo jasné odpovede na právne významné otázky vyplývajúceho z podaných odvolaní žalovaných.

12. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď svoje rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).